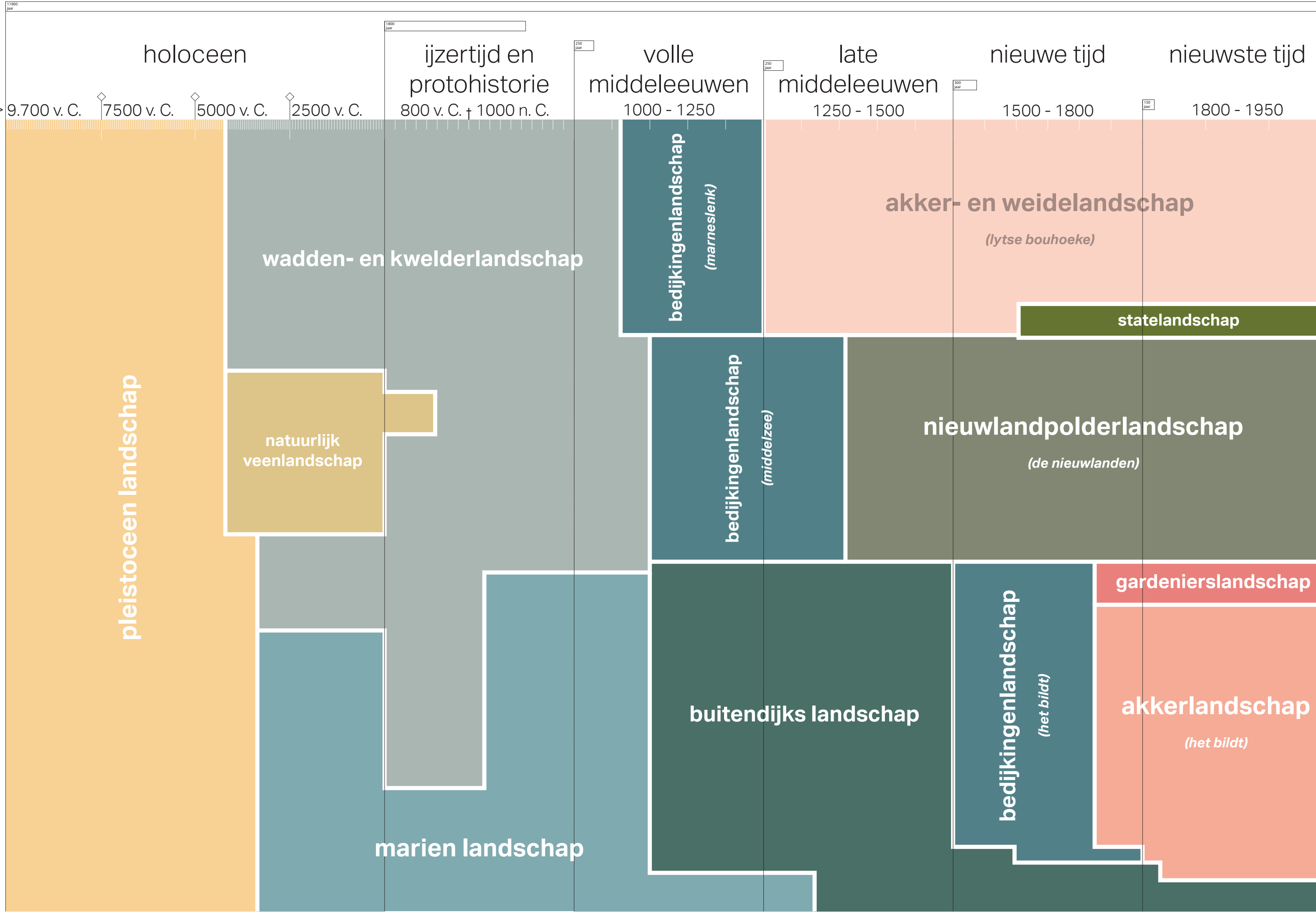
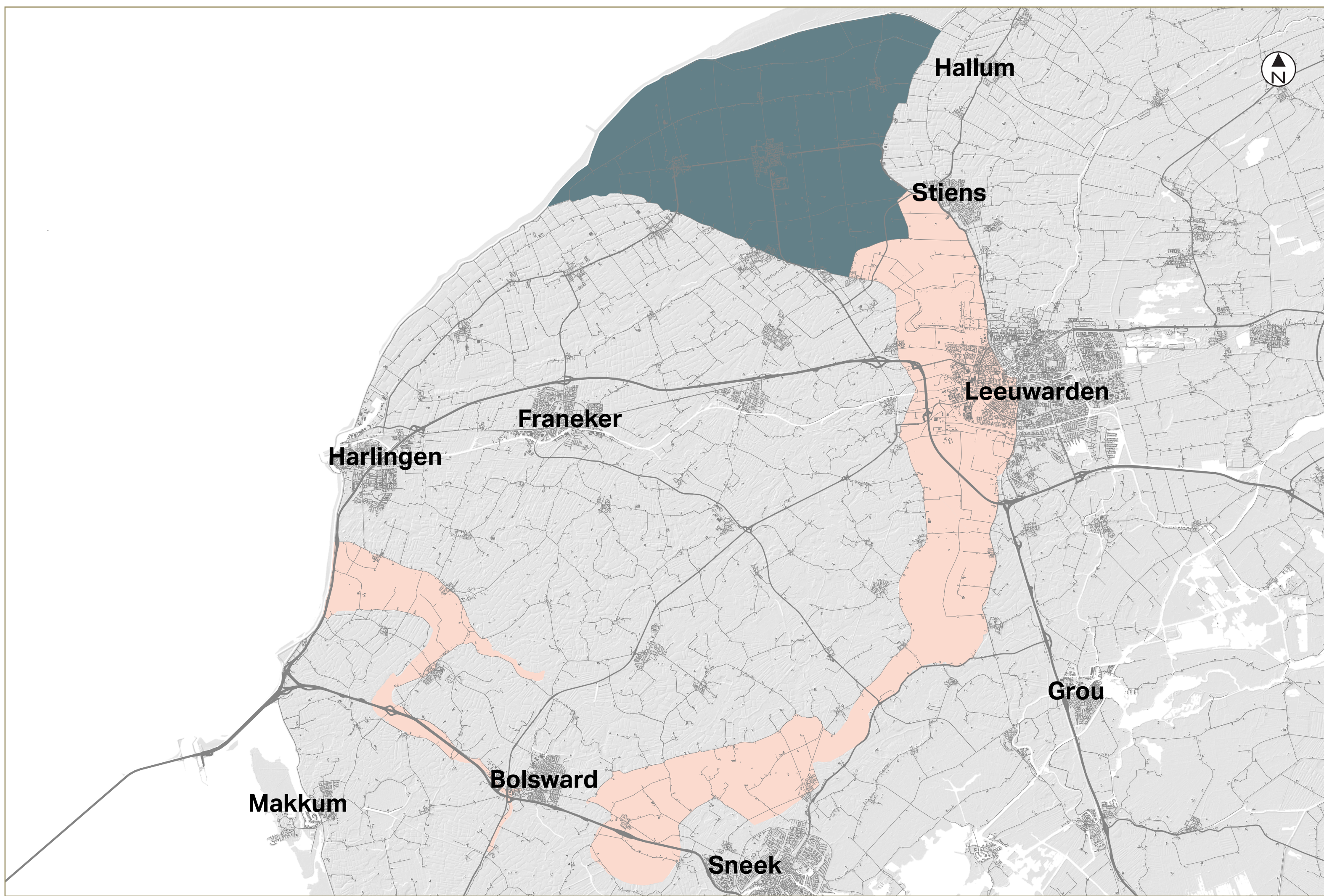

Middelzee en Marneslenk

LANDSCHAPSTYPEN DOOR DE TIJD

LANDSCHAPSTYPENKAART

LANDSCHAPSELEMENTEN

elementen	structuren
pleistoceen landschap - beekdalen - uitblazingsvlakten - pingorunes - gletsjerlagen - dekzandruggen - keleemhoogten	- nederzettingstructuur: n.v.t. - landgebruik: n.v.t. - verkeering: n.v.t. - wegenstructuur: n.v.t. - beplanting: n.v.t. - relief: beekdalen en dekzandruggen (natuurlijk)
natuurlijk hoogveenlandschap - hoogveenkollepijls - veenwaterrijtes - laagveenzone (in beekdalen) - meerstallen - broekbossen	- nederzettingstructuur: n.v.t. - landgebruik: n.v.t. - verkeering: n.v.t. - wegenstructuur: n.v.t. - beplanting: n.v.t. - relief: hoogveenkollepijls (natuurlijk)
wadden- en kwelderlandschap - kreken - prielen - wad- en slikplaten - wadgeulen - kwelderwallen - kwelderwallen	- nederzettingstructuur: n.v.t. - landgebruik: n.v.t. - verkeering: n.v.t. - wegenstructuur: n.v.t. - beplanting: n.v.t. - relief: natuurlijk reliëf (kwelderwallen, geulen en kreekkruggen)
marien landschap - zeearmen (o.a. boornbekken) - zeegeulen - wadgeulen - oeverwallen	- nederzettingstructuur: n.v.t. - landgebruik: n.v.t. - verkeering: n.v.t. - wegenstructuur: vaargeulen - beplanting: n.v.t. - relief: natuurlijk reliëf (brede getijdengau)
bedijkingenlandschap (marneslenk) - ringdijken (ringdijken, velden, halsband) - zeedijken - zilen - rechte kavelsloten - vaarten	- nederzettingstructuur: verspreide bebouwing - landgebruik: akker- en hooiland - verkeering: vrij regelmatige blok- en strokenverkeering - wegenstructuur: onbekend - beplanting: boomloos - relief: oeverwallen (natuurlijk), dijken (cultuurhistorisch)
bedijkingenlandschap (middelzee) - kadijken (dorsdijken) - dorsdijken - vaarten - rechte kavelsloten - zilen - grenssloot (zwette)	- nederzettingstructuur: grotendeels onbebouwd - landgebruik: akker- en hooiland - verkeering: sterk regelmatig regelmatige blokverkeering - wegenstructuur: waterwegen - beplanting: grotendeels boomloos, wel overbegroeiing - relief: dijken (cultuurhistorisch)
buitendijks landschap - kreken - prielen - kegen (afgesluisd van zee) - leggen (omafgesluisd van zee) - dobben - zomerpolders (laten) - rijdsdarmen (laten)	- nederzettingstructuur: onbebouwd - landgebruik: weiland (kegen en leggen) - verkeering: grotendeels onverkeerd - wegenstructuur: rechte dijken (later) - beplanting: boomloos - relief: kwelderschicht reliëf (natuurlijk), dijken en dobben (cultuurhistorisch)
akker- en weidelandschap (lytse bouwhoek) - vaarten - polderdijken (vaarten, gaten, halsband) - zeedijken - krumme percelen - rechte kavelsloten - zilen - stuwen	- nederzettingstructuur: verspreide bebouwing - landgebruik: akker- en hooiland - verkeering: vrij regelmatige blok- en strokenverkeering - wegenstructuur: vaarten, dijken, rechtelicht bochtige wegen - beplanting: grotendeels boomloos, wel overbegroeiing - relief: oeverwallen (natuurlijk), dijken en bolle akkers (cultuurhistorisch)
statelandschap - staten (boerderijen) - dorpen - omgrachtelingen - boomgaarden - moestuinen	- nederzettingstructuur: verspreide boerderijen - landgebruik: akker- en weiland (landert); boomgaarden en moestuinen (balkenweide) - verkeering: landerijen strook- en blokvormig verkaveld - wegenstructuur: statereinen langs doorgaande wegen - beplanting: veel erbeplanting (ook sinzenforaal) - relief: hoogtevorschal omgrachting en tuin (cultuurhistorisch)
bedijkingenlandschap (het bilt) - dorsdijken - polderdijken - zeedijken - zilen - rechte kavelsloten - vaarten	- nederzettingstructuur: lineaire en kruisvormige (zij)dorpen - landgebruik: voornamelijk weiland - verkeering: voornamelijk regelmatige blokverkeering - wegenstructuur: overwegend rechte dijken en vaarwegen - beplanting: waarschijnlijk grotendeels boomloos - relief: kwelderschicht reliëf (natuurlijk), dijken (cultuurhistorisch)
nieuwlandpolderlandschap (de nieuwlonden) - hooiwegen - vaarten - watermolens - jaagpaden - rechte polder- en kavelsloten - gemalen - grenssloot (zwette)	- nederzettingstructuur: amper tot geen bebouwing - landgebruik: we- en hooiland - verkeering: vrij regelmatige blok- en strokenverkeering (ook strokenverkeering) - wegenstructuur: vaarten, dijken en doodlopende hooiwegen - beplanting: grotendeels boomloos, wel overbegroeiing - relief: dijken (cultuurhistorisch)
gardenierslandschap - windsingels - boomgaarden - gardeniersgronden (relatief kleine percelen) - moestuinen - gardenierswoningen	- nederzettingstructuur: bebouwing langs wegen en bij dorpen - landgebruik: akkerland, boomgaarden en moestuinen - verkeering: kleinschalige blokverkeering - wegenstructuur: rechte wegen - beplanting: windsingels en boomgaarden - relief: dijken (cultuurhistorisch)
akkerlandschap (het bilt) - zeedijken - kerken - dorpen - zilen - slapdijken - vaarten	- nederzettingstructuur: lineaire/kruisvormige (zij)dorpen - landgebruik: hoofdzakelijk akkerland (zuideijk ook weiland) - verkeering: vrij regelmatige blokverkeering - wegenstructuur: veel rechtlijnige wegen en vaarten - beplanting: erbeplanting en bomen langs wegen - relief: dijken (cultuurhistorisch)

1935

1970

2020

DOOR DE JAREN

tendens van 1935 tot 2020

VANDAAG EN TENDENS

kernkwaliteiten | opgaven | uitdagingen

ALGEMENE TENDENSEN

Toename hittegolven (toename verdamping) | Toename wateroverlast (toename (piek)neerslag) | Zeespiegelstijging | IJsselmeerspiegelstijging (gekoppeld aan zeespiegel) | Toename verzilting van IJsselmeerwater | Problemen met oppervlaktewaterlozing onder vrij verval | Kanssen van schoon grondwater | Aandachtspunt is aanwezigheid van bepaalde zware metalen | Grondwaterstanddaling (in klei en veen, veelal gecompenseerd door "meedalende" bodem) | Vergrazing en krimp op het platteland, afname biodiversiteit | Intensievere hoogrenderende teelten als bollen en lilies | Intensivering veehouderij | Toename woningbouw (ook in het buitengebied) | Nieuwe bedrijventerreinen | Toenemend ruimtebeslag voor opwek van duurzame energie | Wensen voor integreren natuur en landbouw | Meer ruimte voor het natuurlijke watersysteem | Ruimtelijke ordening gebiedsgericht aanpakken | ...

(De romte diele, 2020)
(Grondwateratlas Fryslân, 2020)

